Mbukushu

El **Mbukushu** és una llengua que parlen els grups mbukushus[1] que viuen a les zones properes al riu Okavango, a Zàmbia, Botswana, Namíbia i Angola. El seu codi ISO 639-3 és **mhw**, el seu codi del glottolog és **mbuk1240** i el seu codi Guthrie és **K.333**.

Mbukushu

Altres noms	**Gova**, **Kusso**, **Mambukush**, **Mampukush**, **Mbukushi**, **Thimbukushu**
Tipus	llengua i llengua viva
Parlants	
35.100 (ethnologue) o 57.000 (joshuaproject) [1] principalment a zones properes al riu Okavango	
Parlat a	Namíbia, Angola, Botswana, Zàmbia
Oficial a	Namíbia
Autòcton de	Caprivi, Kavango de l'Est i Western Province (en)
Classificació lingüística	
Níger-Congo	
Atlantic-Congo Volta-Congo Benue-Congo Llengües bantoids Llengües bantoids meridionals Llengües bantus Llengües bantus centrals K Llengües Luyanes(K.35) (o llengües kavangos? **Mbukushu**	
Codis	
ISO 639-3	mhw (http://www-01.sil.org/iso639-3/documentation.asp?id=mhw)
SIL	mhw
Glottolog	mbuk1240 (http://glottolog.org/resource/languoid/id/mbuk1240)
Ethnologue.com	mhw (http://www.ethnologue.com/language/mhw)
IETF	mhw

Contingut

Família lingüística
Geolingüística
Etnolingüística
Sociolingüística, estatus i ús de la llengua
Sons
Consonants
Referències
Enllaços externs

Família lingüística

L'ethnologue, la situa com a una llengua luyana juntament amb el luyana, el mashi, el kwangali, el diriku, el **mbukushu** i el mbowe.[2]

Geolingüística

El Mbukushu es parla a una zona riberenca del riu Okavango, als estats de Zàmbia (6400), Botswana (33.000), Namíbia (7.900) i Angola (9.800).[1] A Zàmbia es parla a la zona del riu Kwando, al sud-oest de la Província de l'Oest;[3] a Botswana, al nord de Gomare, a la zona del riu Okavango, al Districte del Nord-oest;[4] a Namíbia, al nord-oest d'Ovambo i al nord-est de la zona d'Okavango, a l'est de Kabango;[5] i a l'extrem sud-est d'Angola, a la riba nord del riu Okavango, a Cuando Cubango.[6]

Etnolingüística

Segons l'ethnologue, hi ha quatre grups humans que parlen el mbukushu; els mbukushus de Zàmbia, els mbukushus, goves de Botswana i de Namíbia i els mbukushus, kussos d'Angola.[1]

Sociolingüística, estatus i ús de la llengua

A Namíbia, el mbukushu és una llengua desenvolupada (EGIDS 5). Gaudeix d'un ús vigorós i té una forma estandarditzada i literatura.[7] Des del 2001 està reconeguda com a llengua d'educació (2001, *Education Act*, nº 16, Article 35) i ha estat implementada en l'educació des del 2003. En aquest país és utilitzada com a segona llengua pels yeyis (que parlen el yeyi com a llengua materna). Hi ha programes de ràdio, diccionari i gramàtica. S'escriu en alfabet llatí.

A Angola és una llengua desenvolupada.

A Botswana és una llengua vigorosa (EGIDS 6a) i és parlada per persones de totes les edats, que també parlen l'anglès i el tswana.

A Zàmbia és una amenaçada (EGIDS 6b), tot i que s'utilitza a l'administració.

Sons

Consonants

El Mbukushu és una de les llengües bantus que té consonants clic, concretament la consonant tenius /c/, la sonora /gc/ i la nasalitzada /nc/, igual que la prenasalitzada /ngc/, que molts parlants la pronuncien com dental, palatal i postalveolar. També té la consonant nasal glotal aproximant.

Referències

1. «Language: Mbukushu (http://joshuaproject.net/languages/mhw)». joshuaproject. [Consulta: 19 gener 2015].
2. «K (http://www.ethnologue.com/subgroups/k)». ethnologue. [Consulta: 18 gener 2015].
3. «Mbukushu in Zambia (http://joshuaproject.net/people_groups/13639/ZA)». joshuaproject. [Consulta: 20 gener 2015].
4. «Mbukushu, Gova in Botswana (http://joshuaproject.net/people_groups/13639/BC)» (en anglès). joshuaproject. [Consulta: 20 gener 2015].
5. «Mbukushu, Gova in Namibia (http://joshuaproject.net/people_groups/13639/WA)» (en anglès). joshuaproject. [Consulta: 20 gener 2015].
6. «Mbukushu, Kusso in Angola (http://joshuaproject.net/people_groups/13639/AO)» (en anglès). joshuaproject. [Consulta: 20 gener 2015].
7. «Mbukushu in the Language Cloud (http://www.ethnologue.com/cloud/mhw)» (en anglès). ethnologue. [Consulta: 20 gener 2015].

Enllaços externs

- Recursos OLAC sobre el mbukushu (http://www.language-archives.org/language/mhw) **(anglès)**

Obtingut de «https://ca.wikipedia.org/w/index.php?title=Mbukushu&oldid=23733973»

La pàgina va ser modificada per darrera vegada el 4 juny 2020 a les 14:22.

El text està disponible sota la Llicència de Creative Commons Reconeixement i Compartir-Igual; es poden aplicar termes addicionals. Vegeu les Condicions d'ús. Wikipedia® (Viquipèdia™) és una marca registrada de Wikimedia Foundation, Inc.